دنیای اقتصاد

روزنامه صبح ایران

ویژه همایش «آشنایی با بازار سرمایه و روش‌های پذیرش و تامین مالی در بورس» مشهد

دوشنبه / ۱۵ آبان‌ماه ۱۴۰۲ / ۲۱ ربیع‌الثانی ۱۴۴۵

۶ نوامبر ۲۰۲۳ / سال بیست‌ویکم / شماره ۵۸۶۶ / ۴ صفحه / ضمیمه رایگان

ساختار تامین مالی مبتنی بر بدهی

عارف علیقلی‌پور / کارشناس بازار سرمایه

۳«

سرمایه‌گذاری امن در بورس

پوریا زیوری / مدیر صندوق‌های سرمایه‌گذاری کارگزاری بانک آینده

۴«

ابتکار عمل توسعه اقتصادی

معاون خدمات مالی کارگزاری بانک آینده با بیان اهمیت تامین سرمایه جهت راه اندازی یا توسعه کسب و کارها، انواع راهکارهای آن را به دو گروه عمده تامین مالی مبتنی بر ایجاد بدهی و حقوق صاحبان سهام دسته بندی کرد و گفت: تامین مالی مبتنی بر بدهی براساس انتشار و فروش اوراق بدهی در شبکه بازار سرمایه یا نظام بانکی قابل اجراست. همچنین تامین مالی مبتنی بر سهام به دو صورت پذیرش و عرضه در بورس و فرابورس یا افزایش سرمایه شرکت صورت می گیرد. سید جلال سیدی با اشاره به بانک محور بودن نظام اقتصادی ایران و جذب حداکثری منابع از طریق بانک‌ها، عنوان کرد: با توجه به گزارش‌های ارائه شده، در حال حاضر نقش بانک در تامین مالی بنگاه‌ها بسیار پررنگ‌تر از بازار سرمایه است و بیشترین تامین مالی توسط بانک‌ها صورت می گیرد ولی در عین حال طی یک دهه اخیر، تامین مالی از طریق بازار سرمایه از حدود ۳ الی ۴ درصد به حدود ۱۳ درصد افزایش پیدا کرده که نشان‌هنده ظرفیت بالای بازار سرمایه و استقبال شرکت‌های خصوصی و غیر بورسی در این دوره بوده است.

۳«

کارگزاری بانک آینده با برگزاری همایش «آشنایی با بازار سرمایه، روش‌های پذیرش و تامین مالی در بورس» بررسی کرد

سازوکار فعالیت بورسی شرکت‌ها

دنیای اقتصاد: کارگزاری بانک آینده، شامگاه چهارشنبه، دهم آبان ۱۴۰۲، میزبان جمعی از فعالان اقتصادی و نمایندگان شرکت‌های خراسانی در همایشی با عنوان «آشنایی با بازار سرمایه و روش‌های پذیرش و تامین مالی در بورس» بود. مراسمی که طی چهار ساعت در هتل میثاق ملل مشهد برگزار شد و مسوولان کارگزاری بانک آینده و چند تن از کارشناسان بازار سرمایه در آن، به تشریح و تبیین نقشه راه بنگاه‌های اقتصادی برای ورود به بورس و روش‌های مختلف تامین مالی از طریق بازار سرمایه پرداختند. ضرورت آشنایی شرکت‌ها با بورس به‌عنوان بازاری کم‌تر شناخته‌شده (با وجود ظرفیت‌های فراوانی که دارد)، تشریح پتانسیل بازار سرمایه برای کمک به اقتصاد ایران و تعریف روند پذیرش شرکت‌ها در بورس، محور سه سخنرانی نخست این همایش بود. در ادامه نیز، روش‌های تامین مالی در کشور از طریق بازار سرمایه و ظرفیت‌ها و مختصات بورس کالا از سوی سخنرانان تبیین شد و به توصیف روش‌های سرمایه‌گذاری مستقیم و غیرمستقیم در بازار سرمایه و انواع صندوق‌های سرمایه‌گذاری بانک آینده پرداخته شد.

۲«

اقتصادهای بانک محور و بازار سرمایه محور

حسین خزلی

مدیرعامل کارگزاری بانک آینده

اصولاً پنج روش سرمایه‌گذاری دولتی، خصوصی، بانکی، خارجی و بازارسرمایه در تمامی اقتصادها وجود دارد. در کشور ما سال‌ها است که دولت اجازه و منابع لازم جهت سرمایه‌گذاری را ندارد و از سوی دیگر اغلب بنگاه‌های بزرگی که توسط سرمایه‌گذاری دولتی در ۱۰۰ سال گذشته تاسیس شده بودند، در دهه ۸۰ از طریق بورس به عموم مردم، صندوق‌های بازنشستگی و شرکت‌های سرمایه‌گذاری واگذار شدند. بخش خصوصی در ایران، همچنان کوچک و ضعیف باقی مانده و سرمایه‌های مردمی قدرت تشکیل بنگاه‌های اقتصادی با بازدهی ۱۰ درصد به مدت زمان ۸ سال را ندارند. بانک‌ها نیز توان ارائه تسهیلات برای پروژه‌ها و نیازهای مالی بنگاه‌ها را نداشته و عمدتاً در حال تعمیم و تمدید وام‌های گذشته هستند و متاسفانه بیش از دو دهه است که اقتصاد ایران از سرمایه‌گذاری خارجی کم‌بهره یا بی‌بهره بوده است. بنابراین تنها راه تنفس اقتصاد ایران، تامین مالی مبتنی بر بازار سرمایه است. اقتصاد ایران بیش از ۱۰۰ سال است که با مفهوم بانک آشنا بوده و این نهاد مهمترین تامین کننده منابع مالی در تمام پروژه‌های بزرگ، متوسط و خرد به حساب می‌آید. مردم نیز بیش از ۳ دهه است که از تمامی ابزارهای پولی، خدمات بانکی، انواع تسهیلات و وام‌های بانکی استفاده می‌کنند. از طرف دیگر، حدود ۱۴ سال گذشته قانون «توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید» اجازه داد که انواع روش‌های تامین مالی مبتنی بر دارایی و مبتنی بر بدهی در بازار سرمایه ایجاد شوند. با این وجود، در حال حاضر بر اساس گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس، تنها حدود ۱۳ درصد نیاز تامین مالی سالانه، توسط بازار سرمایه و ۸۷ درصد از منابع مالی توسط بانک‌ها تامین می‌شود. تامین مالی در بازار سرمایه عمدتاً به دو روش تامین مالی مبتنی بر دارایی و تامین مالی مبتنی بر بدهی اتفاق می‌افتد. پذیرش و عرضه اولیه شرکت‌ها در بورس‌ها، انواع روش‌های افزایش سرمایه از محل آورده، صرفه سهام و سرعت‌بخشیدن روند آن‌ها و انتشار اوراق تبعی (مبتنی بر دارایی پایه) از جمله روش‌های تامین مالی مبتی بر دارایی است. در نقطه مقابل، روش‌های تامین مالی مبتنی بر بدهی قرار دارند که با اجرای قانون «توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید» اجازه صدور انواع اوراق بهادار اسلامی، تاسیس انواع صندوق‌های سرمایه‌گذاری، شرکت سهامی عام‌پروژه، سکوهای تامین مالی جمعی (Crowdfunding) و غیره در بازار سرمایه به عموم ناشرین و شرکت‌ها داده شد. در بسیاری از کشورهای پیشرفته، بانک‌ها عمدتاً افراد و خانواده‌ها را با ارائه انواع تسهیلات و کارت‌های اعتباری تامین مالی می‌کنند و به‌دلیل ریسک بالای شرکت‌ها و پروژه‌های بزرگ، کمتر وارد تامین منابع مالی آن‌ها می‌شوند. به همین خاطر اغلب این شرکت‌ها و پروژه‌ها بیش از چند صد میلیارد دلار پول مورد نیاز خود را از طریق انتشار اوراق یا پذیره‌نویسی در بازار سرمایه تامین می‌کنند، البته در اقتصادهای بزرگ همچون آلمان یا ژاپن که دارای بزرگ‌ترین بورس‌های دنیا نیز هستند. اقتصادی مانند ایران همچنان بانک محور است و با توجه به این موضوع، اقتصاددانان توصیه یا قضاوتی از جهت برتری بانک محور بودن یا بازار سرمایه محور بودن اقتصادها ندارند.

تاثیر تامین مالی مبتنی بر بازار سرمایه بر کسب‌وکارهای کوچک و متوسط

مهدی زند نژاد طهرانی

کارشناس بازار سرمایه

تامین منابع مالی شرکت‌های کوچک و متوسط یک مشکل همیشگی برای سیاست‌گذاران و فعالان دنیای کسب‌وکار بوده و به همین دلیل ارزش پرداختن به آن، در میان مدیران و متخصصین به خوبی درک شده است. عدم رشد، توسعه و به طور بالقوه شکست شرکت‌های کوچک و متوسط از مهمترین تاثیرات عدم دسترسی این شرکت‌ها به منابع مالی می‌باشد. دلایل متعددی نیز به عنوان مشکلات اساسی در تأمین مالی از طریق بانک‌ها به‌ویژه در استقراض بلندمدت شناخته می‌شود که میتوان به مواردی همچون نداشتن وثیقه کافی، نبود سابقه اعتباری مناسب، عدم شکل گیری روابط و تعاملات سازنده میان بانک و وام گیرنده، هزینه‌های بالای استقراض از بانک و عدم تقارن اطلاعاتی اشاره کرد. امروزه در کشورهای پیشرفته، تامین مالی مبتنی بر بازار سرمایه برای شرکت‌های کوچک و متوسط به‌طور فزاینده‌ای در نقش مکمل تامین مالی سنتی مبتنی بر بانک عمل میکند. از سوی دیگر، سیاستگذاران نیاز دسترسی راحت‌تر و بهتر این گونه شرکت‌ها به بازارهای سرمایه را درک کرده و در تلاش هستند تا موانع عمدهٔ حضور آنها در بازارهای سرمایه را برطرف کنند. بنابراین، شرکت‌های کوچک و متوسط پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار از دسترسی بهتر به منابع مالی و کاهش عدم تقارن اطلاعاتی نسبت به همتایان غیربورسی خود بهره‌مند می‌شوند و این امر به نوبه خود منجر به کاهش احتمال شکست این شرکت‌ها می‌شود. در همین رابطه، دانشگاه بیرمنگام انگلستان در سال ۲۰۱۷ مطالعه‌ای بر روی شرکت‌های کوچک و متوسط (بر مبنای این تعریف که شرکت‌های کوچک و متوسط کمتر از ۲۵۰ کارمند دارند) ایالات متحده انجام داده است که در آن داده‌های مربوط به بیش از ۱۰۰ هزار شرکت دارای کد طبقه‌بندی استاندارد صنایع در بازه زمانی سال‌های ۱۹۸۵ تا ۲۰۱۶ مورد بررسی قرار گرفته است. در نهایت این مطالعه چنین جمع‌بندی کرده است که در طولانی مدت، وجود دشواری در دسترسی به منابع مالی خارجی ممکن است منجر به بروز مشکلات مالی یا ورشکستگی شرکت‌های کوچک و متوسط شود. تامین مالی از طریق بازار سرمایه قادر است شرکت‌های کوچک و متوسط را از محدودیت‌های تامین مالی مبتنی بر بانک‌ها رهایی بخشد و در نتیجه وابستگی بیش از حد آنها به بانک‌ها برای تامین مالی و همین‌طور احتمال ورشکستگی این شرکت‌ها کاهش می‌یابد. در نتیجه تامین مالی موضوعی است که برای شرکت‌های کوچک و متوسط در میان مدیران، سیاستگذاران و محققین از اهمیت بالایی برخوردار است و شیوه‌ای که در کشورهای توسعه‌یافته برای تسهیل این امر اتخاذ شده، تامین مالی مبتنی بر بازار سرمایه است. این امر می‌تواند از طریق راه‌های گوناگونی محقق شود که در حال حاضر میتوان از طریق پذیرش در بازارهای مختلف بورس، انتشار انواع مختلف اوراق (مرابحه، استصناع، صکوک اجاره و ...) و جمع‌سپاری در بازار سرمایه ایران آن را محقق نمود. شایان ذکر است که پذیرش در بازارهای بورس تنها راه بهره‌مندی از مزایای تامین مالی مبتنی بر بازار سرمایه نیست و راهکارهای دیگری نیز برای شرکت‌های کوچک و متوسط وجود دارند.

شرکت کارگزاری بانک آینده

www.babc.ir

با هم برای ساخت آینده

کارگزاری بانک آینده

- معاملات بورس اوراق بهادار
- معاملات بورس کالا و انرژی
- مدیریت صندوق های سرمایه گذاری
- معاملات بازار آتی
- مشاوره و پذیرش
- مشاوره عرضه اوراق بهادار

شعبه مشهد(پاژ):
میدان جانباز،ساختمان اداری پاژ ۱ ، طبقه ۸، واحد ۸۰۵
شماره تلفن:۰۵۱۳۷۰۵۸۲۶۰

شعبه مشهد(سجاد):
بلوار سجاد،چهارراه گلریز،برج تجاری آفتاب،پلاک ۲۲،
واحد ۶۰۱
شماره تلفن:۰۵۱۳۷۶۲۲۹۳۸

روزنامه صبح ایران
دنیای اقتصاد
ویژه‌نامه مشهد
۰۵۱-۳۷۰۵۶۸۵۴-۵
نسخه الکترونیک: www.Khden.ir

مسوول شعبه مشهد(پاژ) کارگزاری بانک آینده تأکید کرد

نقش پررنگ دولت در شکوفایی بازار سرمایه

مسوول شعبه مشهد(پاژ) کارگزاری بانک آینده گفت: دولت با سیاست‌هایی که اعمال می‌کند می‌تواند در بازار سرمایه بسیار موثر باشد و در عین حال، اخذ تصمیمات یک شبه ضربه‌های بسیار زیادی به بورس می‌زند. «امیر زندنژاد طهرانی» در حاشیه همایش «آشنایی با بازار سرمایه و روش‌های پذیرش و تامین مالی در بورس»، در خصوص اقدامات لازم برای افزایش حضور شرکت‌ها در بازار سرمایه اظهار کرد: با وجود اینکه شرکت‌های بسیار خوبی در کشور داریم؛ اما بسیاری از آن‌ها به دلیل افکار سنتی یا ناشناخته بودن فضا به بازار سرمایه ورود نمی‌کنند. بر این اساس در اولین گام لازم است بازار سرمایه برای این افراد شفاف‌سازی شود تا از ورود به بورس نهراسند. وی ادامه داد: در حال حاضر اکثر شرکت‌ها تنها نوسان قیمت در بورس را می‌بینند و از مزایای ورود به این عرصه اطلاعی ندارند. بنابراین اگر این شناخت اتفاق بیفتد، قطعاً ورود شرکت‌ها به بورس افزایش می‌یابد. زندنژاد طهرانی تصریح کرد: با ورود شرکت‌ها به بورس دارایی‌هایشان تجدید ارزیابی می‌شود و می‌توانند با عرضه ۱۰ درصد سهام خود در بازار، سرمایه خوبی را به چرخه نقدینگی شرکت خود بازگردانند. وی با اشاره به کوچک بودن بازار سرمایه کشورمان در مقایسه با کشورهای همسایه، خاطرنشان کرد: در استان خراسان رضوی و شهر مشهد شرکت‌های بزرگی را داریم که اخیراً از ورود به بازار سرمایه استقبال کردند و متوجه شدند که بازار سرمایه چقدر می‌تواند برای یک شرکت سهام‌پذیر مفید باشید. این استقبال نشان‌دهنده نیاز شرکت‌ها به آشنایی با این بازار است. ایشان بر نقش پر رنگ دولت در شکوفایی این بازار تاکید کرد و افزود: دولت با سیاست‌هایی که اعمال می‌کند می‌تواند در این بازار بسیار موثر باشد. در عین حال اخذ تصمیمات یک شبه ضربه‌های بسیار زیادی به بورس می‌زند. این بازار به طور معمول ریسک دارد؛ اما دولت می‌تواند با پوشش این ریسک‌ها به بازار سرمایه کمک شایانی کند. این اتفاق در سایر کشورها توسط دولت‌ها رقم می‌خورد. وی اضافه کرد: تنها چیزی که می‌تواند اقتصاد ما را نجات دهد، تولید است و تنها راه افزایش تولید شرکت‌ها، ورود به بورس است؛ چراکه این بازار بستری را ایجاد کرده که پول‌های سرگردانی را که باعث افزایش حجم نقدینگی کشور می‌شود و تورم‌زاست، وارد چرخه تولید کند. بر این اساس باید با دیدگاه مثبت‌تری به بورس نگاه کرد تا بازار سرمایه بتواند اقتصاد کشور را نجات دهد.

سید یاسر مهرآور کارشناس بازار سرمایه:

شرکت‌ها برای ورود به بورس با تأمل و آرامش اقدام کنند

سید یاسر مهرآور کارشناس بازار سرمایه گفت: شرکت‌ها نباید برای ورود به بازار سرمایه عجله کنند؛ آنها ابتدا باید ساختارهای مالی خود را تصحیح کرده و در ادامه، از حضور موثر تیم‌هایی استفاده کنند که در این مسیر در کنارشان باشند. وی با اشاره به مهم‌ترین مزایای ورود شرکت‌ها به بازار سرمایه، اظهار کرد: در برنامه توسعه عنوان شده که اقتصاد کشور باید از بانک‌محوری به سمت بازار سرمایه محوری برود و همچنین، محدودیت‌های موجود در دریافت تسهیلات بانکی، موج علاقه‌مندی برای تامین منابع مالی را از طریق بازار سرمایه به وجود آمده است و از سوی دیگر، ابزارهای تعبیه شده در بازار سرمایه، متنوع‌تر شده و این امکان را به شرکت‌های مختلف با هر اندازه می‌دهد که از این طریق تامین مالی کنند. مهرآور ادامه داد: اگر شرکت‌ها استانداردهای حسابداری را رعایت کنند و استقرار حاکمیت شرکتی داشته باشند و یک تا دو سال سودده باشند، می‌توانند بخشی از سرمایه و سهام خود را به عموم واگذار کنند و از مزایای ورود به بورس بهره‌مند شوند.

وی تصریح کرد: سرمایه‌گذاران هم با مطالعه صورت‌های مالی می‌توانند عملکرد شرکت را از نظر سودآوری بررسی کنند و بهترین شرکت را برای سرمایه‌گذاری انتخاب کنند.

این کارشناس بازار سرمایه همچنین به مهم‌ترین دلایل توجه بیشتر به بازار سرمایه در سال‌های اخیر اشاره کرد و گفت: مهم‌ترین مساله، افزایش تنوع ابزارهای سرمایه‌گذاری نسبت به گذشته است. معافیت‌های مالیاتی نیز در این امر نقش داشته است. سطح دانش و آگاهی مردم نسبت به بازار سرمایه و شرکت بورس و فرابورس هم بالاتر رفته است. جمیع موارد باعث افزایش علاقه‌مندی‌ها به بازار سرمایه شده؛ اما مهم‌ترین عامل این است که در حال حاضر تامین منابع مالی از بورس کماکان بهتر و راحت‌تر از بانک‌ها است و محدودیت‌های بانکی را ندارد. وی افزود: شرکت‌ها برای ورود به بورس باید در وهله نخست، مشاور سرمایه‌گذاری متخصص انتخاب و همچنین برای فعالیت در بازار سرمایه عجله نکنند و این مسیر را با آرامش و تأمل طی کنند. آنها بایستی ساختارهای مالی خود را تصحیح کرده و از تیم‌هایی مجرب در کنار خود استفاده کنند.

کارگزاری بانک آینده با برگزاری «همایش آشنایی با بازار سرمایه، روش‌های پذیرش و تامین مالی در بورس» بررسی کرد

ساز و کار فعالیت بورسی شرکت‌ها

دنیای اقتصاد: کارگزاری بانک آینده، شامگاه چهارشنبه، دهم آبان ۱۴۰۲، میزبان جمعی از فعالان اقتصادی و نمایندگان شرکت‌های خراسانی در همایشی با عنوان «آشنایی با بازار سرمایه و روش‌های پذیرش و تامین مالی در بورس» بود. مراسمی که طی چهار ساعت در هتل میثاق ملل مشهد برگزار شد و مسوولان کارگزاری بانک آینده و چند تن از کارشناسان بازار سرمایه در آن، به تشریح و تبیین نقشه راه بنگاه‌های اقتصادی برای ورود به بورس و روش‌های مختلف تامین مالی از طریق بازار سرمایه پرداختند. ضرورت آشنایی شرکت‌ها با بورس به عنوان بازاری کم‌تر شناخته‌شده (با وجود ظرفیت‌های فراوانی که دارد)، تشریح پتانسیل بازار سرمایه برای کمک به اقتصاد ایران و تعریف روند پذیرش شرکت‌ها در بورس، محور سه سخنرانی نخست این همایش بود. در ادامه نیز، روش‌های تامین مالی در کشور از طریق بازار سرمایه و ظرفیت‌ها و مختصات بورس کالا از سوی سخنرانان تبیین شد و به توصیف روش‌های سرمایه‌گذاری مستقیم و غیرمستقیم در بازار سرمایه و انواع صندوق‌های سرمایه‌گذاری بانک آینده پرداخته شد.

نگاهی به پتانسیل بازار سرمایه در اقتصاد ایران

«حسین خزلی»، مدیرعامل کارگزاری بانک آینده طی سخنان خود در این همایش، به تشریح حمایت‌هایی پرداخت که بازار سرمایه می‌تواند از اقتصاد ایران انجام دهد. وی گفت: اقتصادها از منظر تامین مالی به دو دسته بانک‌محور و بازارمحور تقسیم می‌شوند.

امروزه در دنیا بانک‌ها و بازارهای بورس به تأمین مالی کمک می‌کنند. با وجود اینکه اقتصادهای بزرگی همچون ژاپن و آلمان همچنان بانک‌محور هستند؛ اما بسیاری از اقتصادهای بزرگ به صورت بازار محور به تأمین مالی شرکت‌ها می‌پردازند. در ایران، بانک‌ها ۱۰۰ سالی است که شناخته شده هستند و بیشترین تأمین مالی در طی این سده، از این طریق انجام شده است. به گفته خزلی، رشد اقتصادی کشورها در گرو رشد سرمایه‌گذاری است؛ سرمایه‌گذاری در هر اقتصادی توسط بانک‌ها، بخش خصوصی، بخش دولتی، بورس‌ها و سرمایه‌گذاران خارجی انجام می‌شود.

در طول تاریخ همواره بیشترین سرمایه‌گذاری در ایران توسط دولت و بانک‌ها انجام می‌شده و آن‌ها تصمیم می‌گرفتند سرمایه را به کدام بخش اقتصاد تزریق کنند. این دو بخش امروزه با چالش کمبود سرمایه مواجه هستند. مدیرعامل کارگزاری بانک آینده در ادامه، به نقش سرمایه‌گذاری‌های خارجی در رشد اقتصادی کشورها اشاره و اظهار کرد: این نوع سرمایه‌گذاری به دو گروه سرمایه‌گذاری مستقیم که بیشتر در شرکت‌های نفتی شاهد آن بودیم و سرمایه‌گذاری غیر مستقیم (که تجربه ایران در این عرصه کم است) تقسیم می‌شود. متاسفانه در سال‌های اخیر سهم سرمایه‌گذاری خارجی در اقتصاد ایران بسیار کاهش یافته است. خزلی با بیان اینکه بورس به عنوان نهاد واسط سرمایه‌های خرد مردم را جمع کرده و با سرمایه‌گذاری آن در بخش‌های مختلف، به رشد اقتصادی کشور کمک می‌کند، خاطرنشان کرد: با این حال، بر اساس آخرین آمارهای ارائه شده تنها ۱۳ درصد تشکیل سرمایه کشور توسط بورس‌ها انجام شده و ۸۷ درصد توسط بانک‌ها صورت می‌گیرد. بانک‌های کشور در سال جاری، ۱۷۰۰ همت تسهیلات پرداخت کرده‌اند که تنها ۱۵ درصد از این رقم مربوط به تسهیلات جدید بوده است. از طرفی، ۱۰ سال است که از رشد اقتصادی پیش‌بینی شده در برنامه‌های توسعه کشور عقب هستیم و بنابراین تاکنون بورس‌ها هم نتوانسته‌اند نقش خود را در دستیابی به آرزوی رشد ۸ درصدی متمادی کشور ایفا کنند.

تفاوت عمده ساختار تامین مالی در ایران با سایر نقاط دنیا

مدیرعامل کارگزاری بانک آینده با اشاره به اینکه ساختار تامین مالی در ایران تفاوت عمده‌ای با سایر نقاط دنیا دارد، عنوان کرد: در اقتصادهای پیشرفته بانک‌ها عمدتاً خانوارها را تامین مالی می‌کنند و به افراد تسهیلات می‌دهند و با تحریک اقتصادی خانوارها، تقاضای اقتصادی ایجاد می‌کنند و شرکت‌های بزرگ عمدتا با انتشار اوراق، تامین مالی می‌شوند. در واقع، ریسک زیاد پروژه‌های بزرگ، با انتشار اوراق شرکتی کاهش پیدا می‌کند؛ اما در ایران وضعیت متفاوت است و بخش اصلی تسهیلات از سوی بانک‌ها پرداخت می‌شود؛ لذا ضروری است تامین مالی در ایران به سمت‌وسویی حرکت کند که شرکت‌ها برای تامین مالی، به انتشار اوراق یا سهام خود بپردازند. خزلی اضافه کرد: به منظور رسیدن به رشد اقتصادی ۸ درصدی نیازمند تامین مالی حداقل ۴۰ درصدی از طریق بازار بورس هستیم و امیدواریم بتوانیم با همراهی فعالان اقتصادی به این سمت پیش برویم.

ظرفیت بورس در تامین مالی شرکت‌ها مغفول مانده است

«امیر زندنژاد تهرانی»، مسوول شعبه مشهد(پاژ) کارگزاری بانک آینده هم در این همایش، هدف از برگزاری چنین رویدادی را، آشنایی بیشتر شرکت‌ها با بورس به عنوان بازاری کم‌تر شناخته‌شده در ایران بیان کرد.

او در ادامه، از حساسیت و اهمیت موضوع تامین مالی برای تداوم روند فعالیت شرکت‌ها گفت و به این موضوع اشاره کرد که تاکنون اغلب تامین مالی شرکت‌ها از طریق بازار پول انجام می‌شده و ظرفیت بورس در این حیطه مغفول مانده است؛ اما با توجه به محدودیت‌های تامین مالی بانک‌ها باید به سمت توسعه تامین مالی از طریق بازار سرمایه برویم؛ زیرا بورس بازاری است که به راحتی می‌توان از طریق آن تامین سرمایه کرد. «با وجود اینکه خراسان رضوی وزنه بسیار سنگینی در اقتصاد کشور است؛ اما شرکت‌های این استان نقش کمرنگی در بازار سرمایه دارند.» زندنژاد تهرانی با بیان جمله فوق تاکید کرد: بر این اساس ما در کارگزاری بانک آینده بر آن شدیم که به تشریح پتانسیل‌های بورس برای فعالان اقتصادی خراسان رضوی و مشهد بپردازیم. در واقع، از آنجا که خراسان رضوی شرکت‌های بزرگی دارد که به بازار سرمایه ورود نکرده‌اند، ضروری است آگاهی بنگاه‌های اقتصادی نسبت به این بازار و مختصات آن افزایش یابد.

تاکید بر تشریح ظرفیت‌های بورس به منظور اشاعه رویکرد مثبت نسبت به بازار سرمایه

به گفته مسوول شعبه(پاژ) مشهد کارگزاری بانک آینده، افراد و شرکت‌هایی که تفکری سنتی دارند، دارای نگاه و رویکردی منفی نسبت به بازار سرمایه هستند. وی ابراز امیدواری کرد که با تشریح صحیح ظرفیت و موقعیت بورس در حوزه تامین مالی، این نگاه منفی از بین رفته و دیدگاه مثبتی نسبت به بازار سرمایه در میان فعالان اقتصادی اشاعه یابد.

زندنژاد تهرانی خاطرنشان کرد: متاسفانه برخی افراد سودجو وعده پذیرش ۴ ماهه و ۶ ماهه شرکت‌ها در بورس را می‌دهند؛ این در حالی است که مراحل ورود به بورس در این مدت طی نمی‌شود؛ بنگاه‌های اقتصادی باید به صورت هوشمندانه و با کمک افراد و تیم‌های متخصص به این عرصه ورود کنند. مسوول شعبه مشهد(پاژ) کارگزاری بانک آینده خطاب به نمایندگان شرکت‌های خراسانی حاضر در این نشست گفت: در این مسیر، مجموعه کارگزاری بانک آینده، با نیروها و کارشناسان متخصص خود در کنار شما خواهد بود و می‌توانید با اتکا به این نیروهای متخصص، فرآیند پذیرش به بورس را با اطمینان طی کنید. این کارگزاری همواره بازدهی خوبی داشته است و با وجود اینکه در برخی روزها بازار سرمایه روندی منفی را طی کرده، این کارگزاری عملکرد مطلوبی داشته است.

گریزی به روند پذیرش شرکت‌ها در بورس

«سید یاسر مهرآور»، یکی از کارشناسان بازار سرمایه است که به عنوان سومین سخنران این همایش به تعریف روند پذیرش شرکت‌ها در بورس پرداخت. وی با بیان اینکه «مدیریت دارایی»، «مدیریت بدهی»، «مدیریت درآمد»، «مدیریت هزینه» و «حفاظت از دارایی»، پنج فاکتور اساسی برای مدیریت سرمایه است، اظهار کرد: کارآفرین برای پیشبرد امور خود نیازمند سرمایه است و سرمایه‌گذار هم می‌خواهد در کنار کارآفرین باشد. اما این امر چگونه امکان‌پذیر است؟ تنها راه، وجود ترازنامه، صورت درآمد و هزینه، سود و زیان و بیان ساختار مالی شرکت‌ها به روایت اعداد است.

وی خطاب به نمایندگان بنگاه‌های اقتصادی حاضر در این نشست تاکید کرد: باید در انتخاب روش تامین منابع مالی بسیار دقت کنید؛ در غیر این صورت، با مشکلات بسیاری مواجه می‌شوید. همچنین، اگر به صورت اصولی و با همکاری مشاوران متخصص، روند ورود به بازار سرمایه را طی نکنید، در ورود به این بازار هم دچار چالش خواهید شد.

مهرآور تصریح کرد: نتیجه ساختار مالی صحیح، افزایش جریان نقد آزاد در شرکت بوده که اصل ارزش‌گذاری شرکت‌ها بر مبنای آن استوار است. این جریان نقد آزاد باید در مسیر سرمایه‌گذاری مولد حرکت کند و از درآمدهای ناشی از آن، بار دیگر سرمایه‌گذاری صورت گیرد. بازار سرمایه تسریع در این اقدام را ممکن می‌کند.

این کارشناس بازار سرمایه، با تأکید بر اینکه بازارهای پولی و مالی برای استفاده دوباره از جریان‌های نقد کوچک و پرداخت آن به تولیدکننده و کارآفرین ایجاد شده‌اند، خاطرنشان کرد: اگر اقتصاد را به بدن انسان تشبیه کنیم، سرمایه باید همچون خون در آن جریان یابد و در این میان، بازارهای مالی همچون قلب عمل کرده و سرمایه‌ها را به بدنه اقتصاد و به دست کارآفرین‌ها برای انجام طرح‌های توسعه می‌رسانند.

مهرآور در ادامه به تشریح ساختار بورس کشور پرداخت و گفت: از سال ۱۳۸۴ و قانون بورس و اوراق بهادار تصویب شده است و شورای عالی بورس بالاترین رکنی است که بر بازار سرمایه نظارت دارد و بازوان اجرایی آن بورس اوراق بهادار تهران، بورس کالای ایران، شرکت سپرده‌گذاری مرکزی، فرابورس ایران و بورس انرژی ایران هستند.

مزایای حضور شرکت‌ها در بورس و فرابورس چیست؟

این کارشناس بورس در ادامه، از مزایای حضور شرکت‌ها در بورس و فرابورس گفت و از امکان تامین مالی آسان و ارزان، افزایش روحیه کارکنان از طریق درک از بازارهای مالی، افزایش کارایی و اثربخشی، افزایش نقدینگی شرکت، بهره‌مندی از معافیت‌های مالیاتی، معرفی شرکت، ارزش منصفانه شرکت و امکان به ثبت رساندن سهام برای اخذ تسهیلات به‌عنوان برخی از این مزایا نام برد.

نقدشوندگی بالا، کاهش ریسک سرمایه‌گذاری به دلیل ارتقای شفافیت، برخورداری از معافیت مالیاتی کمتر برای نقل‌وانتقال در مقایسه با سایر بازارها از دیگر مزایای پذیرش شرکت‌ها در بورس برای سرمایه‌گذاران است که مهرآور به آن اشاره کرد. او افزود: ارزیابی بهتر عملکرد شرکت، دستیابی به معیاری برای مقایسه بنگاه اقتصادی، ارتقای سیستم‌های اطلاعاتی شرکت و افزایش میزان نظارت و کنترل شرکت، از جمله مزایای پذیرش در بورس برای سرمایه‌داران عمده بنگاه اقتصادی است. این کارشناس بازار سرمایه با طرح این پرسش که حضور در بازار سرمایه چه اتفاقی را برای یک شرکت رقم می‌زند؟ عنوان کرد: افزایش ارزش شرکت مهم‌ترین دستاورد ورود به بورس تلقی می‌شود؛ برای نمونه، ارزش یکی از شرکت‌ها از ۱۰ هزار میلیارد تومان اکنون به ۳۶ هزار میلیارد تومان رسیده است. این شرکت تنها ۸ درصد سهام خود را به بازار عرضه کرد و در مقابل ۱۰۰۰ میلیارد تومان منابع مالی دریافت کرد. همچنین، شرکتی دیگر، با ۴۲۰۰ میلیارد تومان ارزش وارد بازار سرمایه شد و اکنون ۶۰۰۰ میلیارد تومان ارزش دارد.

وی همچنین به صف طولانی پذیرش در بورس اشاره کرد و گفت: در حال حاضر ورود به بورس در کمتر از یکسال ممکن نیست و باید دید آن دسته از افرادی که وعده ورود ۶ ماهه به بورس را می‌دهند بر چه اساسی چنین ادعایی می‌کنند؟

> زندنژاد تهرانی: از آنجا که خراسان رضوی شرکت‌های بزرگی دارد که به بازار سرمایه ورود نکرده‌اند، ضروری است آگاهی بنگاه‌های اقتصادی نسبت به این بازار و مختصات آن افزایش یابد

روش‌های تامین مالی بازار سرمایه بسیار متنوع است

تبیین روش‌های تامین مالی از طریق بازار سرمایه، موضوع محوری مباحثی بود که چهارمین سخنران این همایش به آن پرداخت. «قلی‌پور»، کارشناس بازار سرمایه به افزایش گرایش شرکت‌ها برای ورود به بورس در دو سال گذشته اشاره کرد و افزود: با وجود اینکه وزن بازار سرمایه در کشور کم است؛ اما روش‌های تامین مالی آن بسیار متنوع است؛ چراکه هر یک از شرکت‌ها باید متناسب با نوع فعالیت خود از یک روش تأمین مالی استفاده کنند. این تنوع موجب افزایش عمق بازار سرمایه خواهد شد. در این میان باید توجه کرد که تأمین مالی و سرمایه‌گذاری دو روی یک سکه‌اند.

وی از دو روش جانبی تامین سرمایه در بورس شامل اوراق بدهی محور و صندوق‌های بورسی نام برد و تصریح کرد: در روش صندوق‌های بورسی، پس از تجمیع سرمایه افراد در صندوق، این ساختار به محلی برای خرید اوراق بدهی تبدیل می‌شود. این نوع صندوق‌ها شامل صندوق‌های خصوصی، صندوق‌های پروژه و ETFها، صندوق‌های املاک و مستغلات و زمین و ساختمان و... می‌شوند. روش دیگر، انتشار اوراق بدهی است که در ایران، اوراق مشارکت جزو سنتی‌ترین اوراق بدهی است که نخستین‌بار توسط شهرداری تهران عرضه شد و امروزه تنها شهرداری‌ها از آن استفاده می‌کنند و سایرین از دیگر اوراق از جمله تامین مالی جمعی استفاده می‌کنند.

تأمین مالی از طریق صکوک و مزایای آن

این کارشناس بازار سرمایه در ادامه، به تشریح مزایای تأمین مالی از طریق صکوک پرداخت و گفت: توانایی پرداخت اصل استقراض در زمان سررسید، محدودیت کمتر در تأمین منابع مالی با مبالغ بالا نسبت به بازار پول، توانایی پرداخت سود به صورت ماهانه، فصلی، شش ماهه و سالانه در سررسید، معافیت مالیاتی در بازار سرمایه و تنوع بالاتر روش‌ها، اعتبار بخشی به نام تجاری شرکت، امکان عرضه اوراق بهادار و بهره گرفتن از تابلو معاملاتی برای جذب منابع خرد و مردمی، از جمله مزایای این نوع تامین مالی است. علیقلی‌پور، داشتن دو صورت مالی حسابرسی شده غیر مردودی و غیر مشروط، دارا بودن وثائق و ضامن معتبر، توان مالی بازپرداخت هزینه‌های مالی آتی و داشتن شرایط انتشار اوراق مالی اسلامی را از جمله شرایط تامین مالی از طریق ابزارهای بدهی برشمرد. او از مسیر انتشار اوراق مالی اسلامی گفت و اظهار کرد: این فرایند شامل تعیین مشاور، تعیین ارکان، درخواست موافقت اصولی، دریافت مجوز پذیره‌نویسی و انتشار و دریافت پول می‌شود. این کارشناس بازار سرمایه از افزایش سهم ناشران اوراق بدهی از ۱۰ درصد به ۲۵ درصد خبر داد و تأکید کرد: این نشان‌دهنده برنامه‌ریزی شرکت‌ها برای ورود به این بازار است.

ظرفیت بورس کالا در تامین سرمایه

«آرش مرشد سلوک»، یکی دیگر از کارشناسان بورس کالا در ادامه این همایش به ارائه گزارشی در خصوص بورس کالا پرداخت و گفت: بورس کالا پارامترهای متعددی برای تقسیم‌بندی دارد که مهم‌ترین آن، گروه کالاهای پذیرفته شده است؛ در حال حاضر این گروه‌ها شامل سه دسته اصلی صنعتی و معدنی، کشاورزی، پتروشیمی و فرآورده‌های نفتی می‌شود. وی با بیان اینکه در سال گذشته حدود ۱۱۰۰۰ میلیارد ریال در بورس کالا معامله سهم صورت گرفت، ادامه داد: ابزارها و قراردادهای قابل معامله متعددی در بورس کالا وجود دارد که شامل سلف، نسیه، نقد، اختیار، آتی، سلف موازی، کشف پریمیوم و گواهی سپرده کالا می‌شود. مرشد سلوک تصریح کرد: عمده معاملات بورس کالای فیزیکی به صورت نقد و سلف انجام می‌شود. سلف موازی ابزار دیگری است که برای تامین مالی استفاده می‌شود که بازار موازی است و سلف در آن انجام می‌شود و صنایع توانسته‌اند حجم معاملات قابل توجهی را با استفاده از این بازار انجام دهند. قراردادهای آتی هم گونه دیگری از ابزارهای بورس کالاست که بر اساس تعهد در برابر تعهد شکل گرفته و در بازار زعفران بسیار مورد استفاده قرار می‌گیرد. قراردادهای آتی یکی از ابزارهای جذاب در دنیا هستند که در بورس کالای ایران نیز ایجاد شده است.

این کارشناس بورس کالا در ادامه به تشریح ابزار اختیار معامله پرداخت و گفت: این ابزار به بیمه بدنه تشبیه می‌شود که در آن یک نفر فروشنده بیمه و دیگری خریدار بیمه است. این قرارداد از جمله ابزارهای جدید بورس کالا می‌باشد که چند سالی است در بورس کالا ایجاد شده و همچنین به‌عنوان ابزار جذابی برای مدیریت مالی و مدیریت ریسک محسوب می‌شود. مرشد سلوک درباره گواهی سپرده کالایی هم گفت: در این روش به پشتوانه کالاهای انبار بورس، اوراقی منتشر و مبادله می‌شود و هرکس این اوراق را دارد می‌تواند آن کالا را تحویل گرفته یا به دیگران بفروشد. ابزار دیگر معاملات در بورس کالا، کشف پریمیوم است که برای معاملات بزرگی از جمله نفت و گاز و پتروشیمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. این کارشناس بازار سرمایه، در ادامه، از انواع روش‌های تسویه در بورس کالا گفت که شامل نقدی و اعتباری و تسویه خالص تعهدات می‌شود. او افزود: انواع حراج در بورس کالای ایران شامل حضوری، پیوسته و یکجا می‌شود. در حراج حضوری یک عرضه کننده در قبال متقاضیان وجود دارد و کالا به بالاترین نرخ متقاضی فروخته می‌شود. در حراج پیوسته، به محض اینکه قیمت خریدار با قیمت فروشنده تطبیق پیدا کند، معامله انجام می‌شود. حراج یکجا که برای فروش عمده محصولات است تاکنون در بورس کالای ایران انجام نشده است.

> مرشد سلوک: ابزارها و قراردادهای قابل معامله متعددی در بورس کالا وجود دارد که شامل سلف، نسیه، نقد، اختیار، آتی، سلف موازی، کشف پریمیوم و گواهی سپرده کالا می‌شود

تشریح انواع صندوق‌های سرمایه‌گذاری کارگزاری بانک آینده

«سید جلال سیدی»، معاون خدمات مالی کارگزاری بانک آینده که به عنوان آخرین سخنران این همایش تریبون را در اختیار گرفت، در صحبت‌هایش به معرفی روش‌های سرمایه‌گذاری مستقیم و غیرمستقیم در بورس و آشنایی با انواع صندوق‌های سرمایه‌گذاری کارگزاری بانک آینده پرداخت. او در ابتدای سخنانش، یکی از دلایل اصلی تمایل نداشتن شرکت‌های خراسانی برای ورود به بازار سرمایه را، مشاوره‌های نادرست در این حوزه برشمرد که توسط مشاوران ناآگاه به شرکت‌ها داده می‌شود و موجب نارضایتی و از بین رفتن اعتماد بنگاه‌های اقتصادی به بازار سرمایه می‌شود. وی در ادامه با بیان اینکه سرمایه‌گذاری‌ها در بازار سرمایه به دو نوع مستقیم و غیرمستقیم تبدیل می‌شود، ادامه داد: از آنجا که همه ما توانایی و وقت نداریم که به صورت مستقیم به بازار سرمایه ورود کنیم، سرمایه‌گذاری غیر مستقیم از طریق کارگزاری‌ها به وجود آمده است که به دو دسته سرمایه‌گذاری مبتنی بر تامین مالی و مبتنی بر مدیریت سرمایه تقسیم می‌شود. تجربه نشان می‌دهد سرمایه‌گذاری غیرمستقیم بازدهی بیشتری داشته و از نقدشوندگی بالاتری برخوردار بوده و هزینه‌های آن هم به مراتب پایین‌تر است. سیدی با اشاره به انواع روش‌های تامین مالی بر اساس سرمایه‌گذاری غیرمستقیم، تصریح کرد: از جمله این روش‌ها می‌توان به تامین مالی جمعی، صندوق جسورانه، صندوق خصوصی، صندوق پروژه، صندوق زمین و ساختمان اشاره کرد. او افزود: همچنین از جمله روش‌های مدیریت سرمایه بر اساس سرمایه‌گذاری غیرمستقیم می‌توان به صندوق املاک و مستغلات، صندوق‌های کالایی شامل صندوق طلا و زعفران، صندوق‌های سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار شامل صندوق شاخص، صندوق مختلط، صندوق اهرمی، صندوق درآمد ثابت، صندوق سهامی و صندوق در صندوق اشاره کرد که هر کدام کاربردها و ویژگی‌های خاص خود را دارد. معاون خدمات مالی کارگزاری بانک آینده در بخش دیگری از سخنان خود به تشریح جزئیات صندوق‌های درآمد ثابت کارگزاری بانک آینده پرداخت و گفت: این صندوق‌ها شامل صندوق صدور و ابطالی گسترش فردای ایرانیان و صندوق قابل معامله گنجینه آینده روشن (صایند) می‌شود.

به گفته سیدی، در صندوق‌های مبتنی بر صدور و ابطال، فرآیند خرید و فروش واحدها در سامانه اختصاصی صندوق یا به صورت حضوری در شعب صندوق انجام می‌شود. NAV قیمت خرید و فروش واحدها نیز بر اساس صندوق کشف و محاسبه می‌شود. او اضافه کرد: همچنین در صندوق قابل معامله گنجینه آینده روشن، معامله واحدهای یک صندوق قابل معامله فرآیندی شبیه به خرید و فروش سهام در بورس دارد. متقاضیان سرمایه‌گذاری در این صندوق‌ها می‌توانند پس از دریافت کد بورسی و با استفاده از سامانه‌های معاملاتی، خرید و فروش واحدهای این نوع صندوق‌ها را آغاز کنند.

تامین مالی زیرساخت رشد بنگاه‌های اقتصادی

سید یاسر مهرآور
کارشناس بازار سرمایه

بیش از نیم قرن است که تامین منابع مالی لازم برای بنگاه‌های اقتصادی برعهده سیستم بانکی است. اما متناسب با جهت‌گیری اقتصاد کلان، در برنامه توسعه کشور، تامین منابع مالی بنگاه‌های اقتصادی اعم از دولتی و خصوصی از بانک محور به سمت بازار سرمایه محور جهت گیری شده است.

در این راستا قانون اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران در آذرماه ۱۳۸۴ به تصویب مجلس شورای اسلامی ایران رسید. جهت اجرای این سیاست و با توجه به نقش ویژه‌ای که قانون‌گذار برای بازار سرمایه ایران در نظر گرفته است، سازمان بورس اوراق بهادار به عنوان نهاد سیاست‌گذار و نظارتی برای توسعه بازار سرمایه، زیر نظر شورای عالی بورس اوراق بهادار تشکیل گردید.

در ادامه شرکت‌های سهامی عام بورس اوراق بهادار ایران، بورس کالای ایران، بورس انرژی ایران و فرابورس ایران به عنوان بازوهای اجرایی بازار سرمایه ایران تاسیس گردیدند.

فلسفه بازار سرمایه، ایجاد بازاری شفاف، منسجم و قانونمند است که سرمایه‌های خرد و کلان سرمایه‌گذاران را تجمیع کرده و جهت تامین مالی شرکت‌ها و پروژه‌های آنها بکار می‌گیرد و همچنین زمینه مشارکت و سرمایه‌گذاری مردم را در بنگاه‌ها فراهم می‌آورد.

به‌طور کلی برای دستیابی به رشد و توسعه اقتصادی باید سعی شود تا از طرق مختلفی تولید و عرضه کالا و خدمات را بالا برده تا منجر به افزایش تولید ناخالص داخلی گردد. این نوع پروژه‌ها برای شروع نیازمند سرمایه می‌باشند.

فرآیند ایجاد سرمایه لازم برای رسیدن به اهداف تجاری بنگاه‌های اقتصادی را تامین مالی می‌نامند. تامین مالی بنگاه‌ها بر اساس بدهی، سرمایه و مشارکت است.

با عمق یافتن ابزارهای تامین مالی در بازار سرمایه همانند ابزارهای مبتنی بر بدهی و مبتنی بر سرمایه زیر نظر سازمان بورس اوراق بهادار، شرایط برای تامین مالی پروژه‌ها اعم از تازه تاسیس و نیمه کاره فراهم آمده است.

مهمترین اصل برای استفاده درست، کاربردی و به موقع از این ابزارها، آگاهی یافتن و آشنایی و آموزش مدیران ارشد سازمان‌ها و نهادها از کاربرد این ابزارها برای پیشبرد تامین مالی طرح‌های در دست اقدام می‌باشد.

از روش‌های مبتنی بر بدهی می‌توان اوراق مشارکت، صکوک اجاره، صکوک سفارش ساخت، گواهی سلف استاندارد موازی کالایی، اوراق منفعت، صکوک مرابحه، اوراق رهنی وگواهی کالایی را نام برد.

همچنین از روش‌های مبتنی بر سرمایه نیز می توان به انواع افزایش سرمایه، صندوق سهامی عام پروژه، صندوق زمین و ساختمان، صندوق جسورانه، ادغام و تملیک، تاسیس شرکت‌های سهامی عام و خاص (عرضه اولیه سهام و پذیرش شرکت‌ها در بورس و فرابورس) اشاره نمود.

یکی از روش‌های تامین منابع مالی برای بنگاه‌ها طی کردن فرآیند پذیرش آنان در بازار فرابورس و بورس می‌باشد. در این راستا آماده‌سازی آنها از نظر ساختار مالی و گزارش‌دهی بر طبق استانداردهای حسابداری و حسابرسی بروز و استقرار اصول حاکمیت شرکتی درآنان امری ضروری است.

از مهمترین مزایای ورود شرکت‌ها به بازار سرمایه می توان به استفاده از معافیت مالیاتی، تامین مالی آسانتر نسبت به بازار پول، تقویت جایگاه برند شرکت، افزایش نقدشوندگی سهام و کاهش هزینه سرمایه، تعیین ارزش روز منصفانه شرکت، استفاده از مشارکت عمومی برای توسعه شرکت و دیگر موارد را نام برد.

حال با توجه به شرایط کشور و عزم سیاست‌گذار جهت تامین مالی پروژه‌ها و بنگاه‌ها بر اساس بازار سرمایه محور، حرکت شرکت‌ها برای ایجاد زیرساخت‌های لازم جهت استفاده از ابزارهای نوین تامین مالی در بازار سرمایه امری مهم قلمداد می‌شود.

ابتکار عمل توسعه اقتصادی

معاون خدمات مالی کارگزاری بانک آینده با بیان اهمیت تامین سرمایه جهت راه اندازی یا توسعه کسب و کارها، انواع راهکارهای آن را به دو گروه عمده تامین مالی مبتنی بر ایجاد بدهی و حقوق صاحبان سهام دسته بندی کرد و گفت: تامین مالی مبتنی بر بدهی براساس انتشار و فروش اوراق بدهی در شبکه بازار سرمایه یا نظام بانکی قابل اجراست. همچنین تامین مالی مبتنی بر سهام به دو صورت پذیرش و عرضه در بورس و فرابورس یا افزایش سرمایه شرکت صورت می گیرد.

سید جلال سیدی با اشاره به بانک محور بودن نظام اقتصادی ایران و جذب حداکثری منابع از طریق بانک‌ها، عنوان کرد: با توجه به گزارش‌های ارائه شده، در حال حاضر نقش بانک در تامین مالی بنگاه‌ها بسیار پررنگ‌تر از بازار سرمایه است و بیشترین تامین مالی توسط بانک‌ها صورت می گیرد ولی در عین حال طی یک دهه اخیر، تامین مالی از طریق بازار سرمایه از حدود ۳ الی ۴ درصد به حدود ۱۳ درصد افزایش پیدا کرده که نشان‌هنده ظرفیت بالای بازار سرمایه و استقبال شرکت‌های خصوصی و غیر بورسی در این دوره بوده است. باتوجه به محدودیت منابع، تامین مالی باید به پروژه‌های با ارزش افزوده اقتصادی بیشتر تخصیص یابد و به مقوله‌های ریسک و بازده توجه دقیق‌تری شود. قابل ذکر است در تامین مالی صورت گرفته توسط نظام بانکی بعضاً منابع به پروژه‌های مناسب تخصیص پیدا نکرده و یا بخش قابل توجهی از اعتبارات نکول شده و مشکلات عدیده‌ای را برای اقتصاد و جامعه ایجاد کرده است. این در حالی است که در بازار سرمایه تامین مالی‌های فرمایشی وجود ندارد و تقاضاها توسط افراد متخصص بررسی می‌شود. از سوی دیگر نظارت‌های شدید و متعددی قبل و حین جذب منابع و حتی نحوه خرجکرد آن توسط نهادهای مختلف وجود دارد. این موضوع باعث شده است که علاوه بر کاهش ریسک نکول اعتبارات، منابع به نحو کاراتر و اثربخش‌تری مورد استفاده قرار گیرد.

وی ارزیابی وضعیت شرکت‌ها و پروژه‌های نیازمند نقدینگی را در انتخاب نوع روش تامین مالی مهم دانست و بیان کرد: اینکه شرکت‌ها در چه زمانی به سراغ تامین مالی مبتنی بر بدهی یا سهام می‌روند به سلسله شرایطی از جمله حضور و عدم حضور شرکت در بورس، نرخ بازده پروژه نسبت به نرخ بهره، میزان دسترسی به سرمایه‌گذار، ساختار سرمایه، ریسک پروژه و غیره بستگی دارد و هیچگاه نمی‌توان شرایط یکسانی برای گروهی از شرکت‌ها یا پروژه‌ها در نظر گرفت و پاسخ از قبل تعیین شده‌ای به این سوال داد که کدام روش تامین مالی (مبتنی بر بدهی یا سهام) و کدام ابزار به نفع شرکت و مالکان آن است. همچنین در برخی موارد طولانی بودن فرآیند تامین مالی مبتنی بر سهام، مشکلات ساختاری و قانونی باعث شده است که تنها راه حل تامین مالی استفاده از ابزار بدهی باشد و شرکت‌ها به سمت تامین مالی مبتنی بر بدهی سوق پیدا کنند.

سیدی به نقش پررنگ تامین مالی مبتنی بر بدهی نسبت به تامین مالی مبتنی بر سهام طی چند سال گذشته در بازار سرمایه اشاره کرد و دلیل آن را در سهولت این روش‌ها، تغیر نگرش حاکمیت، تسهیل گری و کاهش برخی از دیوانسالاری‌ها دانست و افزود: اوراق مرابحه به عنوان رایج ترین نوع اوراق صکوک در ایران و سایر کشورهای اسلامی و همچنین سایر انواع اوراق نظیر اوراق اجاره، اوراق ساخت، اوراق استصناع، اوراق مشارکت، اوراق منفعت و... نقش بسزایی در تامین مالی بنگاه‌ها داشته است.

ایشان در ادامه شرایط تامین سرمایه مبتنی بر سهام را برای شرکت‌های بورسی و غیر بورسی تشریح کرد و افزود: تامین مالی مبتنی بر سهام به دو صورت پذیرش و عرضه در بورس اوراق بهادار تهران یا فرابورس و افزایش سرمایه از محل آورده نقدی یا مطالبات حال شده می‌باشد. شرکت‌های بورسی یا فرابورسی می‌توانند منابع مالی مورد نیاز خود را از طریق فروش بخشی از سهام منتشر شده قبلی و یا افزایش سرمایه از محل آورده نقدی یا سلب حق تقدم تامین نمایند. قابل ذکر است افزایش سرمایه با هدف تامین مالی از محل آورده، مطالبات حال شده و یا سود انباشته اتفاق می افتد که سبب ورود وجه نقد یا مانع خروج آن از شرکت می‌شود. شرکت‌هایی که در بورس اوراق بهادار تهران یا فرابورس پذیرش و عرضه نشده‌اند، درخواست و مدارک خود را از طریق یک نهاد مالی دارای مجوز مشاور پذیرش مانند کارگزاری‌های دارای مجوز نظیر کارگزاری بانک آینده به بورس اوراق بهادار تهران یا فرابورس ارائه داده که در نهایت در هیات پذیرش سازمان بورس مطرح می‌شود. در حال حاضر فرآیند عرضه و پذیرش بسیار طولانی بوده و بعضاً بیش از ۲۰ ماه به طول می انجامد. شرکت‌ها پس از پذیرش، در اولین مرحله عرضه سهام خود در بازار سرمایه، منابع مالی مناسبی کسب کرده و از شرایط تامین مالی مبتنی بر سهام بهره‌مند می‌شوند. همچنین خاطر نشان می‌شود مواردی چون برخورداری از معافیت مالیاتی، افزایش شفافیت اطلاعاتی، کاهش ریسک، شناخت و معرفی بهتر شرکت به جامعه و ذی نفعان، تفکیک مالکیت از مدیریت، ارتقاء نظام حاکمیت شرکتی، سهولت نقل و انتقال سهام، قابلیت توثیق سهام با کمترین هزینه و صرف زمان، ارزشگذاری شرکت، سهولت در استفاده از تسهیلات بانکی، افزایش اعتبار داخلی و خارجی از عمده‌ترین مزایای حضور شرکت‌ها در بازار سرمایه هستند.

سیدی، با توجه به اثبات داده‌های تاریخی، پذیرش شرکت‌ها در بازار سرمایه را نقطه عطفی برای شرکت دانست و در ادامه گفت: غالب شرکت‌های پذیرفته شده در بازار سرمایه، پس از دوره کوتاهی از عرضه سهام که شامل نوسانات اولیه و هیجانی معاملات سهام است شاهد افزایش ارزش و بهره‌وری مالی بوده‌اند که عمدتاً ناشی از حضور در بازار ساختار یافته و نظامند، بازار سرمایه است. حضور در بازار سرمایه به فراخور شرایط و وضعیت شرکت‌ها در شرکت بورس اوراق بهادار تهران یا فرابوس انجام خواهد شد. بازار فرابورس بدلیل ماهیت وجودی خود، در مقایسه با بورس از ضوابط و ساختار تسهیل کننده بهره می گیرد، تا فرآیند پذیرش و عرضه سهام را با سرعت بالاتر و برای طیف گسترده‌تری از شرکت‌ها تامین نماید. از این رو بازارهای فرابوس به ۶ دسته بازار اول، بازار دوم، بازار توافقی، بازار سوم، بازار ابزارهای مالی و بازار نوآفرین تقسیم می‌شوند تا غالب کسب و کارهای فعال در کشور به فراخور شرایط امکان حضور در بازار سرمایه و بهره‌مندی از مزایای آن را داشته باشند. انتخاب مناسب‌ترین بازار به عنوان مقصد اولیه شرکت‌های متقاضی قضاوتی است که در مرحله اول بنا بر ضوابط و مقررات و در مرحله بعدی بر اساس تجربه و دانش فنی توسط مشاوران عرضه و پذیرش پیشنهاد می‌شود و پس از تایید اعضای هیات پذیرش انجام می‌شود.

معاون خدمات مالی کارگزاری بانک آینده، بکارگیری ابزارهای نوین مالی را از دیگر راهکاری‌های تامین مالی برشمرد و یادآور شد: شرکت‌هایی که شرایط پذیرش در بورس و انتشار اوراق را ندارند می توانند با استفاده از ابزارهایی همچون صندوق سرمایه‌گذاری خصوصی (PE)، صندوق سرمایه‌گذاری مخاطره‌پذیر (VC) و تامین مالی جمعی (کرادفاندینگ) جهت تامین مالی خود اقدام کنند. نهادهای مالی با بهره گیری از این ابزارها، تحت نظارت سازمان بورس منابع را جذب کرده و طی بررسی‌های لازم به شرکت‌های درخواست‌دهنده تخصیص می‌دهند. صندوق‌های سرمایه‌گذاری خصوصی از طریق خرید سهام و تملک شرکت سرمایه‌پذیر و سپس واگذاری سهام آنها پس از دوره نگهداشت کوتاه مدت اقدام به تامین مالی می کنند. اینکه یک صندوق PE بر چه نوع سرمایه‌گذاری‌هایی متمرکز باشد به استراتژی‌های سرمایه‌گذاری مدیر آن صندوق بستگی دارد. در صندوق‌های خصوصی عموماً شرکای سرمایه‌گذار قسمت عمده‌ای از سرمایه‌های صندوق‌های خصوصی را تامین می کنند. صندوق‌های بازنشستگی عمومی و خصوصی، بیمه‌ها، خیریه‌ها، بانک‌ها، افراد ثروتمند و فراصندوق‌ها از جمله شرکایی هستند که در صندوق‌های خصوصی مشارکت می کنند. صندوق‌های سرمایه‌گذاری مخاطره پذیر (VC) نوعی از صندوق‌های سرمایه‌گذاری هستند که بر روی شرکت‌های تازه تاسیس و دانش بنیان با ریسک عملیاتی بالا سرمایه‌گذاری می کنند. در تامین مالی جمعی، منابع مالی مورد نیاز کسب و کارهای کوچک و متوسط از سرمایه‌های خرد گردآوری می‌شود. این مشارکت جمعی از طریق سکوهای عاملین دارای مجوز تأمین مالی جمعی از فرابورس و سازمان بورس و اوراق بهادار انجام می‌پذیرد. همچنین این نوع تامین مالی از بازدهی و ریسک بالایی برای سرمایه‌گذاران برخوردار است.

وی در پایان تاکید کرد: روش‌های تامین مالی بسیار متنوع هستند و انتخاب هر روش با توجه به وضعیت و نیاز شرکت، مورد بررسی قرار می گیرد. آنچه که در فرآیند تامین مالی از اهمیت بالایی برخوردار است انتخاب یک مشاور حرفه‌ای، با تجربه و متعهد است که بتواند در کوتاهترین زمان ممکن و با صرف کمترین هزینه، مشاوره‌های لازم جهت تامین منابع مالی مورد نیاز شرکت را ارائه نماید.

کارگزاری بانک آینده با بهره گیری از دانش فنی و تجارب موفق اعضای تیم تخصصی تامین مالی توانسته، شرایطی را برای شرکت‌های متقاضی فراهم سازد که با بیشترین اطمینان و کمترین هزینه از کارآمدترین و به روزترین مشاوره های تخصصی در زمینه رشد و ارتقا کسب و کار خود استفاده کنند. پذیرش و عرضه موفق سهام شرکت پرتوبار فرابر خلیج فارس با نماد "حپرتو" در مهرماه سال جاری به عنوان جدیدترین پروژه موفق کارگزاری بانک آینده در زمینه تامین مالی موید این امر بوده است که پس از فراز و نشیب بسیار زیاد در سایه مشاوره حرفه‌ای و اصولی به نتیجه مساعد رسید و سبب هم افزایی بیشتر برای شرکت متقاضی، بازار سرمایه و کارگزاری بانک آینده به صورت توامان شده است.

ساختار تامین مالی مبتنی بر بدهی

عارف علیقلی‌پور
کارشناس بازار سرمایه

تأمین مالی مبتنی بر بدهی ساختار یافته، غالباً شامل روش‌های تامین مالی با سررسید یکسال و یا بیشتر از یکسال است. در این روش شرکت‌ها عمدتاً براساس یک مجموعه قرارداد اقدام به تامین مالی می کنند یعنی براساس ساختار پروژه در دست اجرا و سرمایه مورد نیاز، فرآیند تامین مالی شروع می‌شود. یکی از مهمترین خدمات مشاوران تامین مالی، شناسایی روش و مدل تامین مالی براساس ساختار مالی و عملیاتی، شرکت متقاضی جذب سرمایه است. برای مثال درصورتی که شما بدنبال تامین مالی خرید مواد اولیه باشید، مدل و نوع قرارداد تامین مالی متفاوت از زمانی است که شما بدنبال تامین مالی خرید تجهیزات ثابت هستید. مشاوران همیشه در تلاش هستند که روش و مدل تامین مالی شناسایی شده دارای کمترین فرآیند اجرایی و اداری باشد. تامین مالی مبتنی بر بدهی که شامل انتشار انواع صکوک یا اوراق مالی اسلامی است، باحضور ارکان اتفاق می افتد.

ارکان اوراق شامل ناشر، بانی، متعهدین پذیره نویسی و بازارگرانی، ضامن و عامل فروش است. منظور از رکن ناشر، نهاد واسطی است که براساس پروژه در دست اجرای بانی، اقدام به انتشار اوراق می‌نماید و شرکتی که قصد تامین مالی دارد مطابق دستورالعمل بانی نامیده می‌شود. در واقع شرکت متقاضی تامین مالی و سرمایه گذاران به صورت مستقیم در فرآیند تامین مالی همکاری ندارند، بلکه با استفاده از نهاد واسط بعنوان یک شرکت میانی این عملیات اتفاق می‌افتاد.

درخصوص ضوابط انتشار اوراق بدهی، دستورالعمل‌های متعددی وجود دارد یا به عبارتی دیگر برای هر نوع اوراق دستورالعمل ویژه‌ای تدوین شده است. اما این دستورالعمل‌ها یک سری الزامات مشابه دارند. عمده شرکت‌ها یا همان بانی‌ها باید دو صورت مالی سالیانه حسابرسی شده ارائه دهند.

بانی یا باید سرمایه متناسب با حجم تامین مالی را داشته و از سود عملیاتی کافی بهرمند شود یا از اعتبار مناسبی برای ایفای تعهدات ناشی از انتشار اوراق برخوردار باشد. شرایط اختصاصی هر اوراق نیز بسته به نوع اوراق تعریف می‌شود. امروزه با تنوع بخشی که سازمان بورس و اوراق بهادار در راستای تعمیق بازار بدهی ایجاد کرده اوراق مالی اسلامی متنوع شده‌اند. برای مثال تا میانه‌های دهه ۹۰ تقریباً دو نوع اوراق بیشتر اتفاق نمی‌افتاد که شامل اوراق مشارکت و اوراق اجاره بود. اما با گسترش بازار بدهی و فراگیر شدن آن، انتشار اوراق نزدیک به ۱۵ نوع متنوع رسیده است. بعضاً تنوع از نوع اوراق، به دارایی مبنای انتشار هم گسترده شده که همین امر سبب رفع نیازهای بیشتری از بنگاه‌های اقتصادی را شامل می‌شود.

موضوع دیگری که در تامین مالی مبتنی بر بدهی قابل توجه است، نرخ هزینه تامین مالی می‌باشد. قاعدتاً استفاده از یک روش تامین مالی ساختار یافته، پر هزینه‌تر از روش تامین مالی کوتاه مدت بانکی است. گرچه این هزینه از بُعد حسابداری ممکن است بیشتر بنظر برسد ولی در اصل از بُعد مالی کمتر خواهد بود.

در مورد این روش علاوه بر هزینه مالی که در قالب فرع اوراق تلقی می‌شود و براساس شرایط متقاضی می‌تواند ماهانه، دوماهه یا سه ماه یا شش ماهه صورت پذیرد، هزینه‌های ارائه خدمات تعهد پذیره‌نویسی، بازگردانی و ضمانت نیز وجود دارند که براساس نرخ بازدهی بازار بدهی این کارمزدها ارائه می‌شود و نرخ آن توافقی است. اخیراً امکان توثیق سهام به عنوان ضمانت اوراق و استفاده از ظرفیت رتبه‌بندی اوراق فراهم شده است. این امر فرصتی برای بانی می‌باشد تا هزینه انتشار را کاهش داده و از اوراق به عنوان ضمانت بانکی استفاده کند. در واقع سازمان بورس و اوراق بهادار با هدف توسعه تامین مالی مبتنی بر بدهی، این امکان را فراهم آورده تا بانی اوراق که شرکت‌های سهامی خاص هستند از رتبه بندی اعتباری جهت انتشار اوراق استفاده کند. خاطر نشان می‌شود این فرصت در گذشته فقط برای ناشران بازار سرمایه مهیا بوده است. موضوع آخر تطبیق‌پذیری کسب‌وکارها با روش‌های جدید تامین مالی است. امروزه صاحبان کسب‌وکارها با پذیرفتن تحولات اقتصادی در صدد تغییر مدل کسب‌وکار خود درآمده‌اند. از این رو پذیرفتن تحولات حوزه تامین مالی یک امر غیر قابل اجتناب برای آنها خواهد بود. لذا لازمه آماده‌سازی کسب‌وکارها برای بهره‌مندی از ظرفیت روش‌های جدید تامین مالی، ارائه مشاوره‌های تخصصی و کارآمد از سوی مشاوران تامین مالی می‌باشد. همچنین شرکت‌ها برای اصلاح ساختار مالی و یا کسب‌وکاری خود حتما باید از مشاوران عرضه اوراق بهادار استفاده نمایند تا شرایط و الزامات انتشار اوراق بهادار را فراهم آورند. این موضوع یک برنامه چند ساله برای شرکت‌ها خواهد بود و نباید بنگاه‌ها انتظار این را داشته باشند که با انتشار اوراق می‌توانند، تامین مالی غیرقابل پیش‌بینی خود را انجام دهند. همان گونه که قبل‌تر گفته شد، تامین مالی اوراق یک روش ساختار یافته می‌باشد و برای بهره‌گیری از این روش یک برنامه عملیاتی لازم است. در همین راستا شرکت‌ها می‌بایست به برنامه‌ریزی‌های عملیاتی این حوزه مانند تمامی بخش‌های عملیاتی دیگرشان توجه داشته باشند.

آشنایی بیشتر شرکت‌ها با تامین مالی مبتنی بر بدهی و الزامات برنامه‌ریزی استراتژیک و عملیاتی برای بهره گرفتن از این ساختار می‌تواند بازار بدهی و اوراق مالی اسلامی را بیش از پیش تقویت کند.

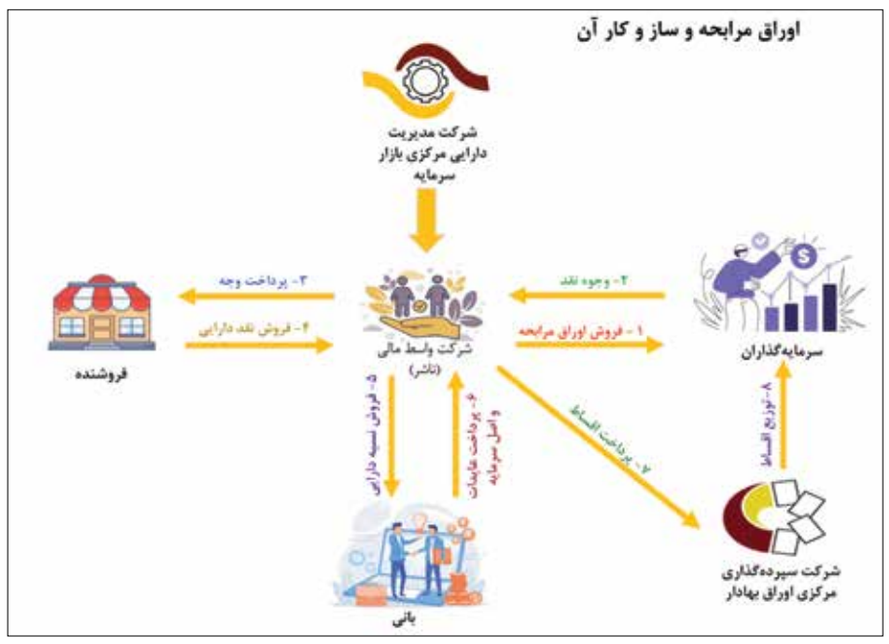

پذیرش و عرضه موفق «حپرتو» با مشاوره کارگزاری بانک آینده

شرکت پرتوبار فرابر خلیج فارس در سال ۱۳۹۱ با نام پرتوانرژی خلیج فارس تاسیس و در سال ۱۳۹۷ به پرتوبار فرابر خلیج فارس تغییر نام پیدا کرد.

فعالیت این شرکت در زمینه ارائه کلیه خدمات عمومی و تخصصی حمل و نقل باری ریلی و ترکیبی (عملیات جاده ای) در داخل و خارج از کشور است. عمده بارهایی که توسط این شرکت تاکنون حمل شده‌اند محصولات معدنی (شامل کنسانتره آهن، گندله و ...)، محصولات فولادی (شامل آهن اسفنجی، شمش، اسلب، کویل و ...) و کانتینر مربوط به شرکت‌های معدنی و صنعتی خصوصی و دولتی و نیمه دولتی می‌باشند.

پرتوبار فرابر خلیج فارس در سال ۱۳۹۹ توانست با حمل بیش از ۸۰۰,۰۰۰ تن محصولات فولادی، ۱۹۴,۰۰۰ تن فرآورده‌های نفتی، ۵۵۲,۰۰۰ تن محصولات معدنی، کنسانتره و گندله آهن و همچنین برخی از کالاهای تجاری، در شبکه حمل و نقل راه آهن جمهوری اسلامی ایران در بین شرکت‌های حمل و نقل ریلی رتبه مناسبی را به خود اختصاص دهد.

این شرکت با دارا بودن کادری متخصص و مجرب و دفاتر فعال در شهرهای مختلف از جمله در بندرعباس، سبزوار، سنگان، خواف، ماهشهر، سمنگان، سیرجان و تهران و همچنین ماشین آلات و تجهیزات بارگیری و تخلیه کانتینر در زمره شرکت‌های با قابلیت حمل و نقل ترکیبی به‌شمار می‌رود که از نگاه متخصصین و کارشناسان صنعت حمل و نقل می تواند نقش موثری در ارتباط بین حمل و نقل جاده‌ای و حمل و نقل ریلی بازی کند. چشم انداز شرکت جهت حمل بار در سال ۱۴۰۲ به میزان ۱,۰۶۲,۰۰۰,۰۰۰ تن و به دست آوردن ۵ درصد سهم از بازار می‌باشد.

پرتوبار فرابر خلیج فارس در سال ۱۳۹۷ به شکل غیر رسمی جهت پذیرش در بازار بورس شروع به فعالیت کرد و بنا به مصوبه ۱۴۰۰/۰۷/۲۷ هیات پذیرش فرابورس ایران، در بازار دوم فرابورس ایران پذیرفته شد و از تاریخ ۱۴۰۲/۰۱/۰۸ به‌عنوان شرکت پذیرفته‌شده در گروه «حمل‌ونقل، انبارداری و ارتباطات» و «زیرگروه حمل و نقل از طریق خطوط راه آهن» و نماد «حپرتو» در فهرست بازار دوم فرابورس ایران درج شده است. همچنین عرضه اولیه سهام شرکت در روز چهارشنبه ۱۲ مهرماه به سرانجام رسید.

کارگزاری بانک آینده مشاور عرضه و پذیرش و کارگزار عرضه کننده «حپرتو» بوده است. این دومین تجربه موفق کارگزاری در زمینه عرضه و پذیرش شرکت‌ها در بازار سرمایه می‌باشد و اولین موفقیت در این حوزه پذیرش فولاد سپید فراب کویر بوده است.

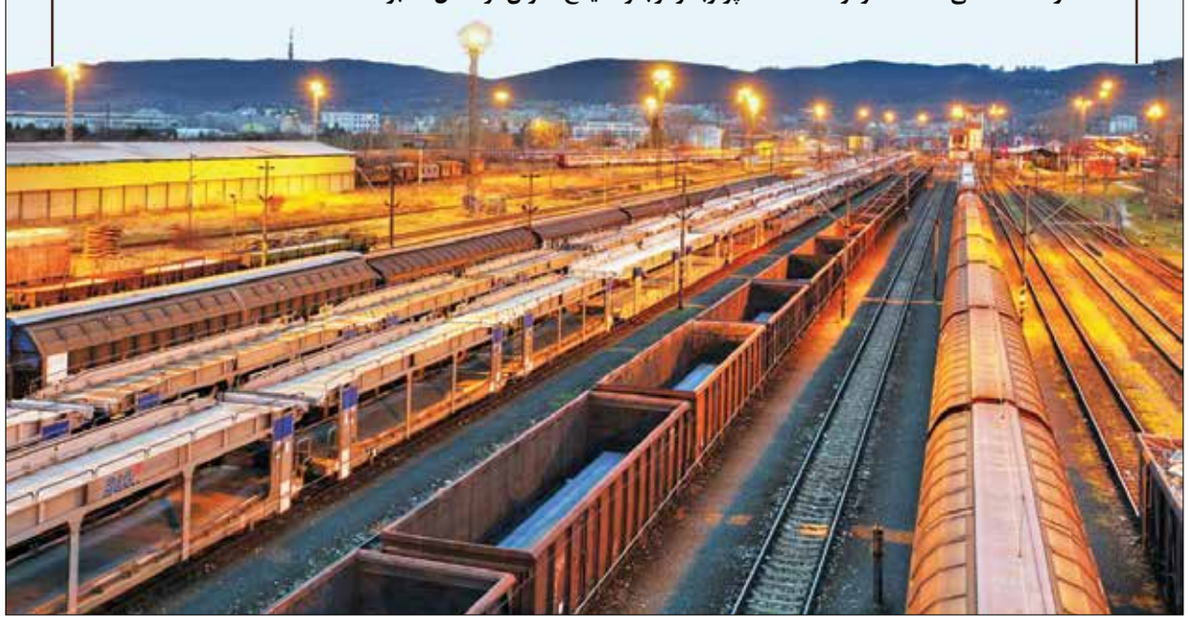

«دنیای اقتصاد» به شما «قدرت پیش‌بینی» می‌دهد

دنیای اقتصاد

روزنامه صبح ایران

WWW.DONYA-E-EQTESAD.COM ● info@ donya-e-eqtesad.com

ویژه همایش «آشنایی با بازار سرمایه و روش‌های پذیرش و تامین مالی در بورس» مشهد

■ روزنامه اقتصادی صبح ایران
■ صاحب امتیاز : دنیای اقتصاد تابان
■ مدیر مسوول: علیرضا بختیاری
■ نشانی: خیابان قائم‌مقام فراهانی، ضلع شمالی میدان شعاع، پلاک ۱۰۸
■ لیتوگرافی و چاپ: همشهری
■ صفحه آرایی: محمد عسگری
■ سرپرست خراسان رضوی: شهناز رمارم
■ دبیر ضمیمه خراسان: احسان میرزاده
■ همکاران: الهام صفدری، نیما رهنما و ابولفضل حیدری
■ نشانی: مشهد،بلوار شهید صادقی، خیابان آپادانا،شماره ۱۳
■ تلفن: ۳۷۶۲۵۳۵۳-۰۵۱ و ۵-۳۷۰۵۶۸۵۴-۰۵۱
■ نسخه الکترونیک: www.Khden.ir
■ سامانه ارتباطی: ۳۰۰۰۲۵۷۷۰۱

WWW.DONYA-E-EQTESAD.COM ● mashhad@ donya-e-eqtesad.com

سرمایه‌گذاری امن در بورس

بالا رفتن نرخ تورم و رشد ناگهانی بازارهای مسکن، طلا، خودرو و غیره، سرمایه‌گذاری را به یک امر اجتناب‌ناپذیر بدل کرده است. اما نوسانات بازار سرمایه، رکود بازارهای مالی موازی و بحث نقدینگی، سرمایه‌گذاران را در چند راهی انتخاب شیوه‌های سرمایه‌گذاری قرار داده است. با وجود تمام این مشکلات و بر اساس شواهد تاریخی، بورس بالاترین بازدهی را در بین تمامی بازارها داشته است و با توجه به انتظارات سرمایه‌گذاران از یک سرمایه‌گذاری موفق بر اساس بازدهی مناسب و کم‌ریسک، بحث سرمایه‌گذاری غیرمستقیم از طریق بازار سرمایه مطرح می‌شود.

مدیر صندوق‌های سرمایه‌گذاری کارگزاری بانک آینده با تأیید مطلب فوق به ویژگی‌های این نوع از سرمایه‌گذاری اشاره کرده و بیان کرد: این نوع از سرمایه‌گذاری مناسب افرادی است که فرصت، اطلاعات و مهارت کافی برای تحلیل و خرید و فروش سهام را ندارند؛ بنابراین به این دسته از سرمایه‌گذاران پیشنهاد می‌شود مدیریت سرمایهٔ خود را به دست نهادهای مالی بسپارند که از مهارت و دانش مالی بالایی برخوردار بوده و به پشتوانه مطالعه و تحلیل عوامل تأثیرگذار بر صنایع و شرکت‌ها، شروع دوره‌های منفی و مثبت بازار را پیش‌بینی کرده و با به حداقل رساندن ریسک، بازدهی مناسبی را از بازار سرمایه به دست می‌آورند.

صندوق‌های سرمایه‌گذاری و سبدگردانی اختصاصی برخی از ابزارهای این روش هستند که مردم عادی و افراد ریسک گریز با استفاده از آن‌ها می‌توانند با خیال راحت و ریسک کمتر، در این بازار سرمایه‌گذاری کنند.

پوریا زیوری، صندوق‌های سرمایه‌گذاری با درآمد ثابت را بهترین انتخاب برای دور بودن از دغدغه نوسانات بازارهای مالی، دریافت بازدهی بالا، تکرارپذیر و بیشتر از سپرده بانکی دانسته و اظهار کرد: «این صندوق‌ها نه‌تنها اصل پول سرمایه‌گذاران را حفظ می‌کنند؛ بلکه دارای مزیت‌هایی نسبت به سپرده‌های بانکی هستند که مهم‌ترین آن بازدهی بالاتر از سپرده است. همچنین در سپرده‌های بانکی، به مشتریان سود روزشمار تعلق نمی‌گیرد، اما در صندوق‌های درآمد ثابت، احتساب سود به‌صورت روزشمار است که این موضوع نیز فرصت بسیار خوبی را برای سرمایه‌گذاران ریسک گریز به وجود می‌آورد تا سود تضمینی دریافت کنند. از سوی دیگر، سپرده‌های بانکی مشمول نرخ شکست برای جلوگیری از برداشت قبل از موعد سرمایه‌گذاران می‌شوند؛ ولی صندوق‌های سرمایه‌گذاری فاقد نرخ شکست هستند. همچنین این صندوق‌ها با نظارت نهادهای مالی و با دریافت مجوز از سازمان بورس و اوراق بهادار فعالیت کرده و مطابق با آخرین مصوبه سازمان بورس و اوراق بهادار، ترکیب دارایی‌هایشان میبایست به گونه‌ای باشد که حداقل ۴۰ درصد از کل دارایی‌ها در اوراق مشارکت، حداکثر ۴۰ درصد از کل دارایی‌ها در سپرده بانکی و حداکثر ۱۰ درصد از کل دارایی‌ها در سهام سرمایه‌گذاری شود. به همین جهت، سرمایه‌گذاری در این نوع صندوق‌ها از رشد ارزش دارایی‌ها برخوردار بوده و ریسک سرمایه‌گذاری به حداقل کاهش می‌یابد.»

زیوری در ادامه با اشاره به تفاوت صندوق‌های سرمایه‌گذاری درآمد ثابت افزود: «صندوق‌های سرمایه‌گذاری با درآمد ثابت از نظر نوع خرید و فروش واحدها به دو دسته کلی قابل معامله در سامانه‌های کارگزاری (ETF) و صدور و ابطال تقسیم می‌شوند.»

واحدهای صندوق‌های قابل معامله (ETF) در تمامی سامانه‌های معاملاتی (پنل کارگزاری‌ها) همانند سهام و بر پایه قیمت NAV صندوق توسط سهام‌داران قابل معامله است. واحدهای صندوق‌های صدور و ابطالی از طریق سایت هر صندوق قابل خرید و فروش است. قیمت صدور و ابطال در این صندوق‌ها نیز بر پایه قیمت NAV مشخص می‌شود. قابل ذکر است ارزش خالص دارایی (NetAssetValue(NAV)) به‌عنوان یکی از عوامل مؤثر در تشخیص و ارزیابی ارزش ذاتی صندوق‌های سرمایه‌گذاری شناخته می‌شود و نحوه محاسبه آن با ارزش روز بدهی‌ها و دارایی‌ها سروکار دارد. همچنین صندوق‌ها از نظر توزیع سود در دو دسته قرار می‌گیرند، در برخی از صندوق‌ها سود تقسیمی در دوره‌های مشخصی به حساب سرمایه‌گذاران واریز می‌شود و در برخی دیگر، سود به‌صورت افزایش ارزش دارایی آن‌ها محاسبه می‌شود.

ایشان با معرفی صندوق سرمایه‌گذاری گنجینه آینده روشن، مهم‌ترین دستاورد اخیر کارگزاری بانک آینده را رشد بیش از ۲۰ برابری دارایی تحت مدیریت این صندوق و رسیدن ارزش آن به بیش از ۱۰ هزار میلیارد ریال عنوان کرد و افزود: «این صندوق که از نوع قابل معامله (ETF) است با بازدهی موثر سالانه بیش از ۲۸ درصد، عنوان پربازده‌ترین صندوق سرمایه‌گذاری درآمد ثابت را در شش ماهه نخست سال ۱۴۰۲ و یک سال گذشته کسب کرده و از سوی دیگر نقدشوندگی بالای آن توانسته اعتماد سرمایه‌گذاران را به خود جلب کند. همچنین افزایش ارزش دارایی صندوق در کمتر از ۵۰ روز، زودتر از زمان‌بندی پیش‌بینی شده صورت گرفته است؛ از این رو افزایش سقف صندوق صایند از ۱ میلیارد واحد به ۲ میلیارد واحد در دستور کار قرار گرفته است. با توجه به شرایط بازار، استقبال سرمایه‌گذاران و همچنین وجود ذخایر کافی، پیش‌بینی می‌شود روند افزایشی ارزش دارایی صندوق صایند با همین روال ادامه داشته باشد.»

زیوری صندوق گسترش فردای ایرانیان را سومین صندوق پربازده درآمد ثابت با ارزش دارایی تحت مدیریت بیش از ۳۰ هزار میلیارد ریال معرفی کرد و اظهار کرد: «این صندوق که از نوع صدور و ابطالی است مناسب سرمایه‌گذرانی می‌باشد که تمایل به دریافت سود تقسیمی ماهانه دارند. ارزش دارایی‌های تحت مدیریت صندوق گسترش بیش از ۳,۲۰۰ هزار میلیارد ریال و ضامن نقدشوندگی آن بانک آینده است. از سوی دیگر، کارگزاری بانک آینده از شهریور سال گذشته تاکنون با در نظر گرفتن مواردی مانند پایش مستمر بازار بدهی و سرمایه، مدیریت سبد صندوق، پایش مستمر بازارهای داخلی و خارجی، تقویت تیم تحلیل و سرمایه‌گذاری، اتخاذ تصمیم‌های کارشناسی و حمایت مدیریت ارشد کارگزاری بانک آینده، زمینه کسب بازدهی مناسب و رقابت‌پذیر را فراهم کرده و در حال حاضر این صندوق، سود و ذخایر خوبی در اختیار دارد- به‌صورتی که نرخ سود ماهانه این صندوق ۲,۲۴ درصد، معادل ۲۷,۱ درصد سود موثر سالانه می‌باشد.» وی در پایان به برنامه‌های آتی خود به‌عنوان مدیر صندوق اشاره کرد و گفت: ثبات عملکرد و بازدهی صندوق‌ها، حفظ نقدشوندگی بالای آن‌ها و حذف کارمزد معاملات برای سرمایه‌گذارانی که از طریق درگاه کارگزاری بانک آینده اقدام به خرید و فروش واحد صندوق صایند می‌کنند، از جمله برنامه‌های آتی این صندوق است. همچنین یکی از اهداف مجموعه، ترویج سواد مالی و ارتقای دانش سرمایه‌گذاری کم‌ریسک در صندوق‌های با درآمد ثابت در بین عموم مردم و افزایش دسترسی سرمایه‌گذاران به پنل اطلاعاتی و درگاه‌های معاملاتی است.

پوریا زیوری: صندوق‌های سرمایه‌گذاری با درآمد ثابت نه‌تنها اصل پول سرمایه‌گذاران را حفظ می‌کنند؛ بلکه دارای مزیت‌هایی نسبت به سپرده‌های بانکی هستند که مهم‌ترین آن بازدهی بالاتر از سپرده است
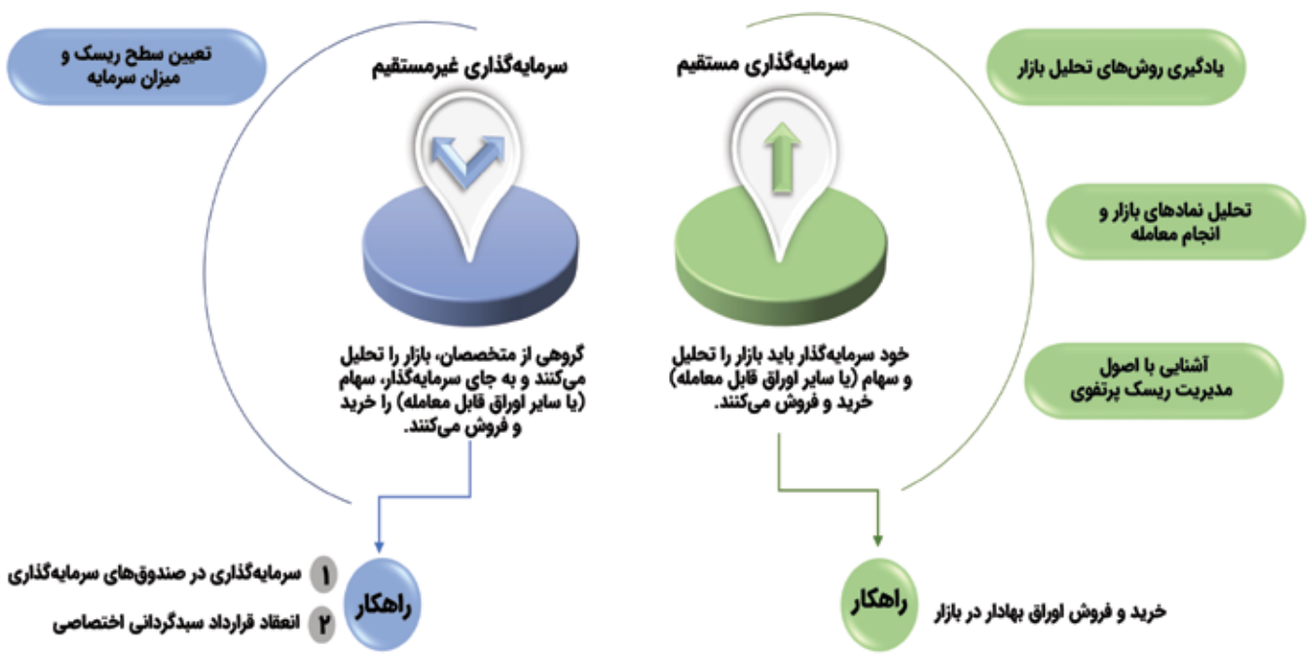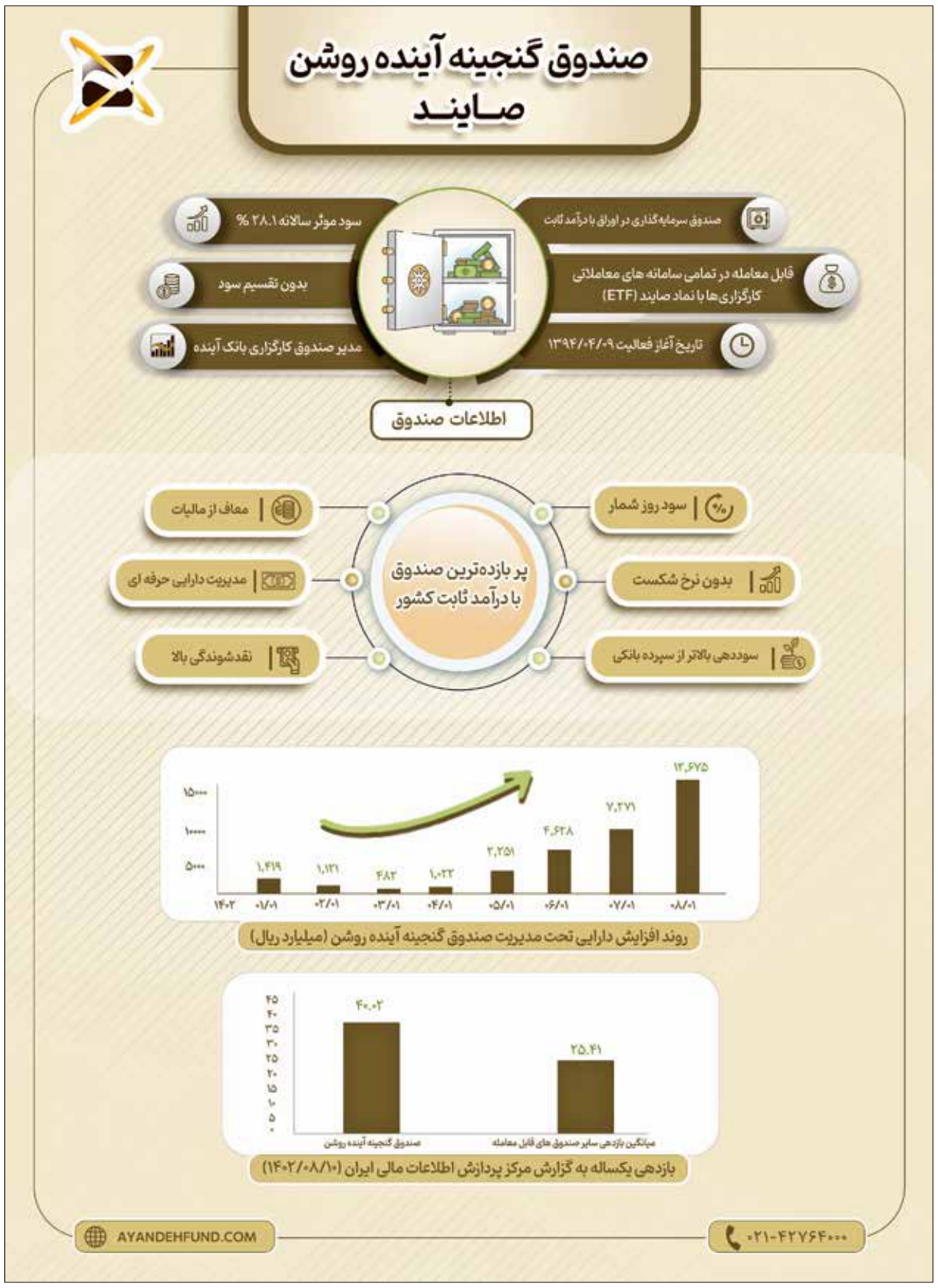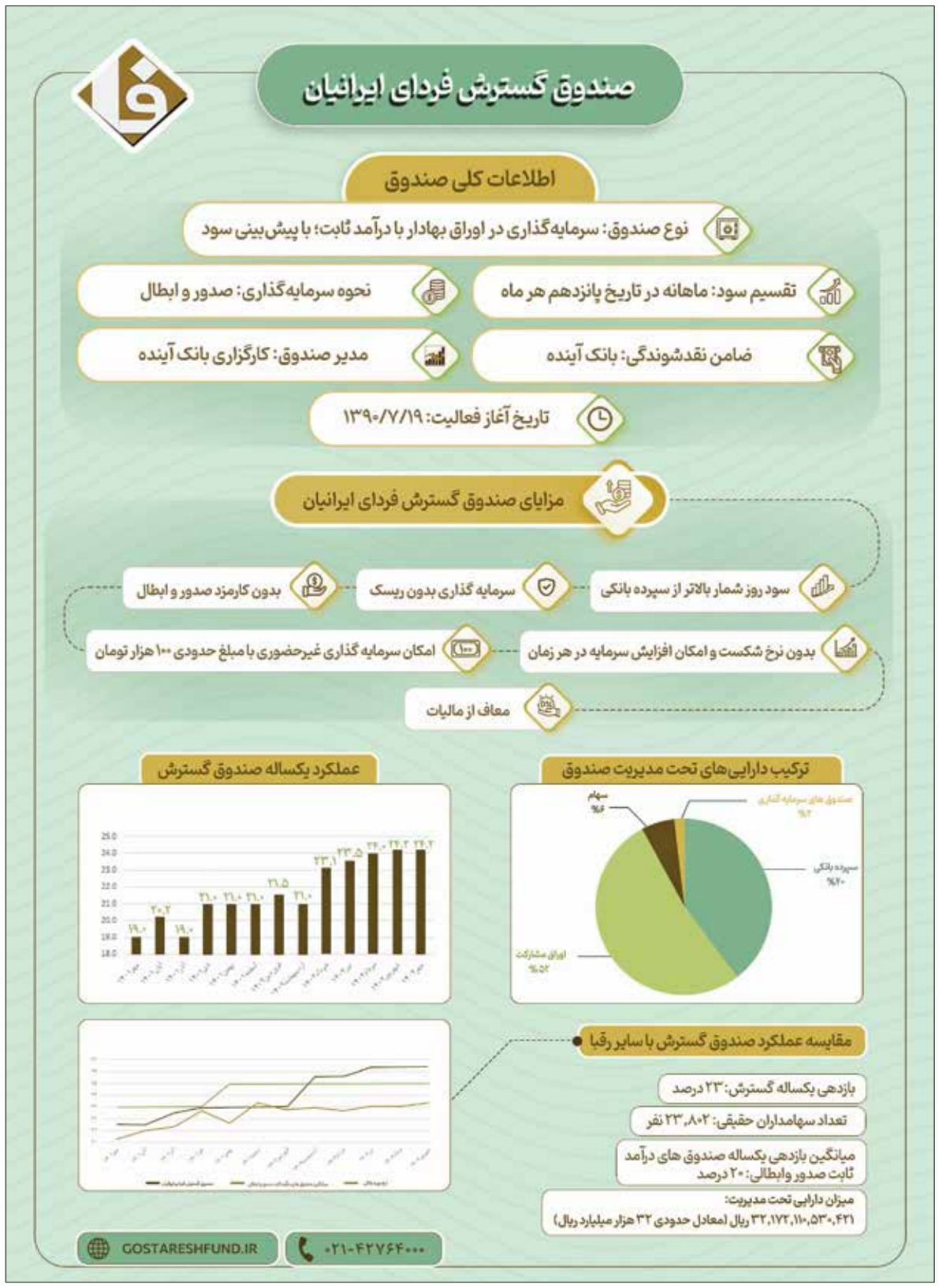
انواع سرمایه‌گذاری